

Deskundigheidsbevordering 2018-2019

Scholingsaanbod

Inleiding

In het afgelopen schooljaar is het samenwerkingsverband op verzoek van de schoolbesturen gestart met het inrichten van een programma deskundigheidsbevordering voor scholen binnen het samenwerkingsverband. Het programma sloot qua inhoud aan bij de 4 pijlers van de basisondersteuning.

De basisondersteuning kent vier pijlers:

- Basiskwaliteit voldoende (aantal indicatoren)
- Preventieve en licht curatieve interventies
- Handelingsgericht werken
- De Intern begeleider is de spil in de ondersteuningsstructuur

Professionalisering speelt een belangrijke rol bij het versterken van de basisondersteuning. Daar heeft elke school op zijn manier invulling aan gegeven, onder andere door gebruik te maken van het professionaliseringsaanbod van het samenwerkingsverband. Uit de evaluaties bleek dat bijna alle trainingen goed zijn ontvangen. Hartelijk dank voor het massaal invullen.

SAMENWERKINGSVERBAND
Rijn & Gelderse Vallei

Jij doet ertoe!

Ook in 2018-2019

Op basis van deze evaluaties hebben we besloten een aantal trainingen te herhalen. Daarnaast hebben we op allerlei manieren (via visitatoren, steunpuntteamleden, informatiebijeenkomsten of rechtstreeks) suggesties voor nieuw aanbod gekregen. Zo hebben we weer een programma ingericht: het scholingsaanbod 2018-2019.

Preventie, handelingsgericht werken en leerkrachten optimaal toerusten om, al dan niet met ondersteuning van anderen, passend onderwijs vorm te geven, zullen ook nu de basis zijn voor het aanbod.

Wat

De basisondersteuning moet, conform het Ondersteuningsplan van het SWV, op orde zijn in augustus 2018. Uit de visitaties is gebleken dat de basisondersteuning op bijna alle scholen op orde is. Er zijn nog ontwikkelpunten geformuleerd door scholen. Onderwerpen als passend onderwijs aan jonge kinderen, omgaan met gedrag en onderwijs aan kinderen die als vluchteling in Nederland zijn gekomen, zijn daarom opgenomen in het programma.

Het aanbod van de trainingen is gericht op het vergroten van kennis, het aanleren van specifieke vaardigheden en er is aandacht voor het ontwikkelen van een attitude die gericht is op motivatie en betrokkenheid bij kinderen met een ondersteuningsvraag.

In het schooljaar 2017-2018 was er grote belangstelling voor het aanbod, maar niet iedereen kon de trainingen volgen; te veel trainingen werden gegeven onder schooltijd. Bijna alle trainingen zijn nu ingepland in de namiddag, zodat er geen vervanging geregeld hoeft te worden.

Daarnaast is gebleken dat een aantal scholen de trainingen graag Incompagny wil volgen. We hebben hiermee afgelopen schooljaar mondjesmaat ervaring opgedaan. In het schooljaar 2018-2019 bieden we voor een aantal scholen deze mogelijkheid ook weer aan. Wil je daar gebruik van maken, dan kun je contact opnemen met administratie@swvrgv.nl. We gaan dan samen kijken naar de mogelijkheden.

Voor wie

Het is de leerkracht die ertoe doet! Deze moet zich voldoende ondersteund voelen om in de dagelijkse praktijk tegemoet te kunnen komen aan de verschillende ondersteuningsbehoeften van leerlingen, dus handelingsgericht te werken en preventieve en licht curatieve interventies uit te kunnen voeren. Daarom is het aanbod ook dit schooljaar vooral voor hen vorm gegeven. Natuurlijk ondersteunen de intern begeleiders het dagelijks handelen van de leerkrachten en kunnen zij prima van dit aanbod gebruik maken. Waar nodig en mogelijk wordt specifiek ingezoomd op de verschillende taken en rollen die leerkrachten (ook leerkrachten S(B)O) en intern begeleiders hebben in de school.

Organisatie

De organisatie is in handen van Martin van den Brink en Astrid Later. Als er vragen zijn kunnen jullie bij hen terecht. Dat kan via het telefoonnummer van het hoofdkantoor van het SWV: 0318-675180. Of via het mailadres van Astrid: a.later@swvrgv.nl

Inschrijving

Inschrijven kan via bijgevoegde link (<https://swvrgv.wufoo.eu/forms/swv-rgv-deskundigheidsbevordering-20182019/>). Je kunt inschrijven tot en met 31 mei 2018.

Je kunt inschrijven bij meerdere trainingen. Als de training vol is kun je deze optie niet meer aanvinken. Als trainingsgroepen allemaal vol zijn zullen we in overleg gaan met trainers om het aanbod uit te breiden. Je wordt daar via de mail (gericht aan je directeur) van op de hoogte gehouden.

Voor alle groepen geldt dat we alleen met een minimum van 8 deelnemers een groep kunnen starten. Voor sommige groepen is dat minimum nog hoger. Als na 31 mei blijkt dat groepen niet kunnen starten vanwege het deelnemersaantal, zullen we jullie hiervan op de hoogte brengen en krijg je de gelegenheid bij een andere groep aan te sluiten.

Je inschrijving gaat via het systeem WUFOO. Je ontvangt automatisch een inschrijvingsbevestiging via dit systeem (is een automatisch gegenereerde mail). Bewaar deze mail goed, want hierop staat alle informatie die je t.z.t. bij het starten van de training weer nodig hebt.

Je inschrijving is gelijk definitief en op je deelname wordt vanaf dat moment gerekend.

Je inschrijving is gelijk definitief en op je deelname wordt vanaf dat moment gerekend. Als je onverhoopt de training moet afzeggen, dan gaan wij er vanuit dat je dat zo spoedig mogelijk doet. Aan elke bijeenkomst zijn behoorlijk wat kosten verbonden, waarbij te denken valt aan huur van de locatie, kosten van de trainer(s) en de catering. In het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met behoorlijk minder deelname aan bijeenkomsten, dan vooraf was aangegeven. We begrijpen dat er sprake kan zijn van overmacht, maar ook dan is een melding van afwezigheid zeer plezierig.

Neem in het geval van afmelding contact op met de administratie van het samenwerkingsverband (administratie@swvrgv.nl).

Website

Op de website van het samenwerkingsverband (www.swvrgv.nl) zal de nodige informatie over het scholingsaanbod terug te vinden zijn (o.a. informatie over de trainingen, de locaties, de deelnemerslijsten). Jullie vinden deze informatie onder het kopje 'Documenten' - 'deskundigheidsbevordering'.

Certificaten

We vragen aan alle trainers een certificaat op te stellen voor de deelnemers van de desbetreffende training. Je ontvangt dit certificaat bij het volgen van de gehele training. Op dit moment is het onduidelijk hoe het lerarenregister zich zal gaan ontwikkelen. Dat betekent ook dat we niet kunnen garanderen dat de trainingen allemaal opgenomen kunnen worden in het lerarenregister.

We wensen jullie veel plezier bij het bekijken van de brochure en we zien je inschrijving graag tegemoet.

*Hartelijke groeten,
Martin van den Brink en Astrid Later*

Inhoudsopgave

- 1. Dyscalculie** *pagina 6*
(Pijler 1: Basiskwaliteit op orde)
- 2. Handelingsgericht werken: Gesprekken met leerlingen** *pagina 7*
(Pijler 3: Handelingsgericht werken)
- 3. Handelingsgericht werken: Gesprekken met ouders** *pagina 8*
(Pijler 3: Handelingsgericht werken)
- 4. Optimale ontwikkelingskansen voor jonge kinderen** *pagina 9*
(Pijler 2: Preventieve en licht curatieve interventies)
- 5. Executieve functies bij jonge kinderen** *pagina 10*
(Pijler 2: Preventieve en licht curatieve interventies en pijler 3: handelingsgericht werken)
- 6. Omgaan met gedrag: Zelfsturing en/of eigenaarschap bij leerlingen verhogen** *pagina 11*
(Pijler 3: Preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning)
- 7. Omgaan met gedrag: Pittig of moeilijk verstaanbaar gedrag** *pagina 13*
(Pijler 3: Preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning)
- 8. Trauma-sensitieve ondersteuning in het onderwijs** *pagina 14*
(Pijler 1: basiskwaliteit en pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies)
- 9. Wat je maar beter wel kunt weten over (ouders en) passend onderwijs** *pagina 15*
(Pijler 1: Basiskwaliteit en pijler 2 preventieve en licht curatieve interventies)
- 10. Lezing: Omgaan met gedrag – ‘Een problematische hechting’** *pagina 16*
(Pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning)
- 11. Sensorische informatieverwerking** *pagina 17*
(pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning)

1. Dyscalculie

(Pijler 1: Basiskwaliteit op orde)

Wat

De begeleiding van kinderen met Dyscalculie valt binnen de basisondersteuning. Maar hoe doen we dat dan? Beredeneerd en haalbaar binnen een groep kinderen met verschillende niveaus van rekenontwikkeling. Dat leert u tijdens deze training. De training bestaat uit vier bijeenkomsten (drie uur per bijeenkomst).

Hoe

Het geven van goed rekenonderwijs is de belangrijkste preventieve maatregel tegen het voorkomen van ernstige reken- en wiskunde problemen. Dat is dan ook wat tijdens deze training, aan de hand van het protocol ERWD uiteen wordt gezet. En als gegeven dat goede rekenonderwijs dan toch blijkt dat er kinderen uitvallen en dat hun rekenontwikkeling achter blijft, is het belangrijk dit tijdig te signaleren en de juiste acties in te zetten. Wat deze acties kunnen zijn, leert u ook tijdens deze trainingen.

Opbrengst

- Je weet wat diagnosticerend onderwijzen is; lesgeven op spoor 2 (protocol ERWD) en daarmee kan je rekenproblemen voorkomen in de klas.
- Daar waar ondanks alles toch problemen zijn ontstaan kan je deze herkennen en aanpakken.
- Dit doe je met behulp van de drie modellen uit het protocol ERWD (drieslagmodel, handelingsmodel en model van de vier hoofdfasen per leerlijn).

Wanneer

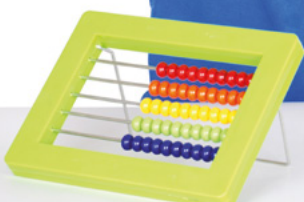
Er zijn vier trainingsgroepen. Iedere training bestaat uit vier bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Leerkrachten en intern begeleiders

Door

Ceciel Borghouts van Borghouts Rekenadvies

2. Handelingsgericht werken: Gesprekken met leerlingen

(Pijler 3: Handelingsgericht werken)

Wat

Gesprekken met leerlingen voer je de hele dag: soms 'gewoon' om een praatje te maken, vaak ook doelgericht, bijvoorbeeld om te weten te komen wat het kind bezig houdt, wat het nodig heeft van jou of om een probleem op te lossen. Op veel scholen zijn gesprekken met leerlingen een vast onderdeel van de HGW-cyclus. We vinden het allemaal belangrijk en ruimen er graag tijd voor in. Maar hoe komen we écht in contact met het kind zodat we antwoord vinden op onze vragen?

Hoe

Tijdens de drie scholingsbijeenkomsten staat de vraag centraal: wat voor leerkracht ben ik of wil ik zijn en hoe wil ik daarom gesprekken met kinderen voeren? De basis van gesprekken met kinderen is een open en sensitieve houding waarbij je vertrouwen hebt in de wil van het kind om te groeien. We gaan er van uit dat 'het kind het antwoord in zich heeft'. Maar hoe komen we dit antwoord te weten? Hoe stem je af op verschillende kinderen, van verschillende leeftijden? Hoe betrek je een kind bij zijn eigen ontwikkeling en hoe stimuleer je zelfsturing?

Kinderen voelen haarfijn aan of je gericht bent op problemen of op ontwikkeling, of je vertrouwen hebt of niet. In de training oefen je vaardigheden zoals contact maken, doelgericht zijn, 'aanwezig' zijn zonder oordeel, écht luisteren; niet te veel vragen stellen, maar wel de juiste; op tijd kernfeedback geven. De grote uitdaging is om zo 'aanwezig' te zijn, dat het kind zich op zijn gemak voelt en de antwoorden als vanzelf komen.

Opbrengst

- Je bent bekend met het theoretisch kader vanuit HGW en met de positieve psychologie
- Je kunt een handelingsgericht en krachtgericht gesprek voeren met een leerling
- Je ervaart door oefening en praktijkopdrachten wat de effecten zijn van de krachtgerichte benadering

Wanneer

Er zijn vier trainingsgroepen. Iedere training bestaat uit drie bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Leerkrachten en intern begeleiders

Door

Frouke Vegter, Harmke Braune, Marlies van der Burg en Yvonne Heus; van Buro Spring in Utrecht

3. Handelingsgericht werken: Gesprekken met ouders

(Pijler 3: Handelingsgericht werken)

Wat

Als leerkracht voer je veel gesprekken met ouders om zo tot een goede samenwerking te komen. Deze samenwerking zorgt voor het verbeteren van het welzijn van leerlingen en hun schoolprestaties. Eén van de uitgangspunten van Handelingsgericht werken (HGW) is dan ook een constructieve samenwerking tussen ouders en school. Deze samenwerking doet een beroep op jou als persoon en op jouw vaardigheden: wat zet je in van jezelf als leerkracht in de gesprekken? Wanneer functioneer jij op je best in deze gesprekken? Hoe zorg je voor écht contact met ouders? Hoe werk je samen aan het gemeenschappelijke doel: de ontwikkeling van het kind?

Hoe

Tijdens de drie scholingsbijeenkomsten gaan we op onderzoek uit naar jouw kwaliteiten in gesprekken met ouders. Je leert hoe je bij jezelf kunt blijven en hoe je je professionele houding tijdens gesprekken in stand houdt. En als het dan toch niet lekker loopt in een gesprek, wat je kunt doen om weer op het goede spoor te komen. Je oefent vaardigheden zoals contact maken, doelgericht zijn, écht luisteren, de juiste vragen stellen en grenzen aangeven. Dit oefenen we ook met een trainingsacteur. De grote uitdaging is om in plaats van probleemgerichte, meer krachtgerichte gesprekken te voeren. Die zijn veel plezieriger en veel effectiever!

Opbrengst

- Je bent bekend met het theoretisch kader vanuit HGW en de dynamische driehoek
- Je kunt een handelingsgericht en krachtgericht gesprek voeren met ouders
- Je hebt handvatten om met negatieve emoties van ouders om te gaan
- Je kunt je eigen professionele grenzen aangeven
- Je hebt door oefening en praktijkopdrachten ervaren wat de effecten zijn van de krachtgerichte benadering

Wanneer

Iedere training bestaat uit drie bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Leerkrachten en intern begeleiders

Door

Karen van Kooten; Trainen in onderwijs

4. Optimale ontwikkelingskansen voor jonge kinderen

[Pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies]

Wat

Als je de kinderen in je klas observeert, zie je van alles gebeuren. Kinderen die met veel plezier spelen aan de zandtafel, doktertje spelen in de themahoek, of een kasteel bouwen in de bouwhoek. Anderen zitten met veel betrokkenheid te tekenen of rustig aan tafel met een puzzel. Er zijn ook kinderen die niet tot spel komen, doelloos rondlopen of andere kinderen in hun spel storen. Ook in de kring zie je grote verschillen tussen de kinderen: het ene kind doet enthousiast mee met de activiteit en het andere kind kijkt naar buiten. Dan vraag je je misschien af of je alle kinderen wel voldoende kan bieden. Elk kind is weer anders en vraagt een andere aanpak en benadering van je. Dat valt niet altijd mee.

Centrale vraag in deze cursus is: hoe richt ik mijn onderwijs in zodat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en hun talenten kunnen ontplooien. Hoe sluit ik aan bij de diverse onderwijsbehoeften van de kinderen?

Hoe

De cursus bestaat uit drie bijeenkomsten. Om te weten hoe je kunt aansluiten bij de onderwijsbehoeften van jonge kinderen buigen we ons eerst over de vraag hoe jonge kinderen leren en zich ontwikkelen. We gaan hierbij in op de recente inzichten m.b.t. welbevinden en betrokkenheid en theorieën over breinleren en het verschil tussen jongens en meisjes. We onderzoeken wat dit betekent voor je eigen onderwijspraktijk: je speelleeromgeving, je onderwijsaanbod, je observaties en je handelen in de groep. Ook onderzoeken we wat achter het gedrag van kinderen zit, we proberen vanuit hun perspectief te kijken zodat je het kind beter begrijpt en je handelen daarop kan aanpassen.

Aan de deelnemers wordt gevraagd een filmpje te maken in de eigen onderwijspraktijk. Deze wordt in een intervisiegroepje bekeken en van feedback voorzien.

Opbrengst

- Je weet hoe jonge kinderen leren en ontwikkelen volgens de laatste inzichten
- Je weet hoe je deze kennis kan vormgeven in je eigen onderwijspraktijk: voor je leeromgeving, onderwijsaanbod, handelen en observatieregistratie
- Je kan vanuit het perspectief van het kind kijken naar je handelen en aansluiten bij de onderwijsbehoefte van het kind

Wanneer

Iedere training bestaat uit drie bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Leerkrachten, onderwijsassistenten en intern begeleiders (van de groepen 1-3)

Door

Tineke Boekhorst; adviseur bij Marant Interstudie

5. Executieve functies bij jonge kinderen

(Pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies en pijler 3: handelingsgericht werken)

Wat

Heb jij ook kinderen in de groep die het lastig vinden op hun beurt te wachten, te luisteren naar een verhaal of moeite hebben om rustig in een hoek te spelen? Goed functioneren in een groep vraagt veel van een kind. Ze moeten hun aandacht richten, hun impulsen beheersen, flexibel zijn en hun emoties reguleren. Allemaal vaardigheden die te maken hebben met zelfsturing, oftewel executieve functies. Wat kan je als leerkracht doen om deze vaardigheden bij jonge kinderen te stimuleren?

Hoe

We gaan tijdens deze bijeenkomsten in op de vraag wat executieve functies zijn en waarom deze belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind. Ook staan we stil bij je eigen executieve functies. Welke vaardigheden zijn sterk ontwikkeld en welke minder? En wat betekent dat voor je onderwijs?

We buigen ons over de vraag hoe we de executieve functies kunnen versterken, zowel bij een individu als bij een groep.

Tenslotte gaan we in op het verband tussen spel en executieve functies en staan we stil bij de autonomie van de kinderen in je groep.

Tussen de bijeenkomsten door voer je praktijkopdrachten uit. Je observeert een kind, stelt een handelingsplan op en voert dat uit. Ook maak je een groepshandelingsplan en maak je een filmpje.

De filmpjes worden besproken in de bijeenkomsten.

Opbrengst

- Je weet wat executieve functies zijn en waarom deze belangrijk zijn voor de ontwikkeling van kinderen
- Je kunt een plan opstellen om de executieve functies van een kind te versterken
- Je hebt geoefend met het uitvoeren van een individueel plan
- Je kunt een (groeps)plan opstellen m.b.t. een lastige situatie in je groep
- Je hebt ervaring opgedaan met het uitvoeren van een (groeps)plan
- Je hebt een beeld van de mate van autonomie van de kinderen in je groep

Wanneer

Iedere training bestaat uit drie bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Leerkrachten, onderwijsassistenten en intern begeleiders (van de groepen 1-3)

Door

Tineke Boekhorst; adviseur bij Marant Interstudie

6. Omgaan met gedrag: Zelfsturing en/of eigenaarschap bij leerlingen verhogen

(Pijler 3: Preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning)

Wat

Dat wat de ene leraar acceptabel vindt, zal de andere leraar absoluut niet tolereren. Daar waar de ene leraar een conflict in de kiem smooit met behulp van een flinke dosis humor, zien we een collega bijna ten onder gaan aan stress en handelingsverlegenheid. De eerste vraag binnen de training is hiermee al direct benoemd: wanneer ervaar je in de dagelijkse omgang met je leerlingen handelingsverlegenheid?

Regelmatig denken we dat leerlingen afhaken als het onderwijs te moeilijk of te makkelijk wordt, oftewel we denken dat leerlingen niet meer gemotiveerd zijn om te leren en zich te ontwikkelen. We denken dan leerlingen met een negatief zelfbeeld of een matige werkhouding te zien. Geregeld lukt het de school/de leraar niet om optimaal aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften, de motivatie en de zelfsturing van die leerling. Uit onderzoek blijkt dat intrinsieke motivatie positief geassocieerd wordt met prestaties (Linnenbrink & Pintrich, 2002; Van Steenkiste, Soenens, Verstuyf, & Lens, 2009). Intrinsieke motivatie is van belang voor leerlingen om tot leren te kunnen komen. Zelf sturing geven aan het eigen leerproces is een manier om motivatie te stimuleren. Dat vraagt wat van de leerling én van de leraar. In een vroeg stadium zien wat nodig is versterkt preventief handelen en voorkomt dat curatieve interventies ingezet worden. Denk bijvoorbeeld aan het inzetten van een Gedragmatrix en/of een checklist/vragenlijst om te kijken of de basis op orde is. Mocht meer nodig zijn dan kan een grondige analyse van de situatie in de klas helpen om als leraar andere keuzes te maken en nieuwe interventies in te zetten. Tijdens deze training worden diverse modellen aangereikt om een gedragsfunctieanalyse te kunnen maken; een eerste stap op weg naar actieve en betrokken leerlingen. Deze analyse maakt deel uit van de vier fasen van handelingsgericht werken: waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren. Anders gezegd: we gaan eerst stil staan om daarna vooruit te komen. Een plan heeft echter pas kans van slagen als de leerling betrokken wordt bij het opstellen van dit plan om zo eigenaarschap en zelfsturing te vergroten en daarmee een beroep te doen op de intrinsieke motivatie. In deze training is het gedrag van leerlingen in je klas uitgangspunt, waarbij werken aan intrinsieke motivatie en zelfsturing kernbegrippen zijn. Dit vindt plaats op basis van de HGW cyclus waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.

Hoe

Door middel van het bekijken van diverse theorieën wordt een inventarisatie gemaakt van verschillende typen gedragsproblemen, motivatievraagstukken, zelfsturing en eigenaarschap. Naast kennis over effectieve interventies, zoals feedback op basis van the growth mindset, werken vanuit van zelfsturing (oplossingsgericht) en kind gesprekken, wordt veel tijd besteed aan het werken met eigen praktijkvoorbeelden of casuïstiek.

Opbrengst

- Na deze training ben je meer handelingsbekwaam in het bevorderen van zelfsturing en interne motivatie

Wanneer

Iedere training bestaat uit drie bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Voor leraren en intern begeleiders

Door

Peter de Vries en Geke Klapwijk; Hogeschool Utrecht/Seminarium voor Orthopedagogiek

7. Omgaan met gedrag: Pittig of moeilijk verstaanbaar gedrag

[Pijler 3: Preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning]

Wat

Positieve relaties met leerlingen en helemaal met leerlingen die we als pittig ervaren vinden we belangrijk. Gedragsproblemen zoals die zich in de klas voordoen, zien we als het resultaat van de interactie tussen de leerling, de thuis- en klas-/ schoolomgeving. De leraar speelt hierin een cruciale rol. Het gedrag van de leerling heeft invloed op het gedrag van de leraar en ook; het gedrag van de leraar heeft invloed op het gedrag van de leerling. Om meer greep te krijgen op het omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag is het voor de leraar van belang zicht te krijgen op het eigen denken over leerlingen en hun gedrag. Deze training is gebaseerd op de constructie-theorie van Kelly en geeft inzicht in aannames en denkbeelden die leraren hebben over leerlingen en hun gedrag en hoe deze hun denken en handelen beïnvloeden. Op heel concrete wijze wordt in de training vorm gegeven aan deze constructen en de betekenis hiervan voor eigen nieuw handelen. Doel is op basis van dit inzicht nieuwe energie te krijgen en nieuwe perspectieven te benutten in de interactie met leerlingen met moeilijk verstaanbaar gedrag. Deze training (Professional in de Spiegel) biedt jou een kader dat je stimuleert na te denken over je aandeel in relaties met leerlingen, ouders en collega's, waarbij speciale aandacht is voor jouw persoonlijke onderwijsvisie ten aanzien van leerlingen waarvan je het gedrag als pittig ervaart.

Hoe

De training bestaat uit twaalf stappen. De eerste zes zijn basisstappen om zicht te krijgen op je eigen constructen, gerelateerd aan leerlingen. De andere zes zijn verwerkingsstappen die leiden naar een persoonlijk professioneel portret. Dit wordt gedaan op basis van intuïtie, theorie en reflectie.

Opbrengst

De training richt zich op het tastbaar maken van persoonlijke opvattingen en overtuigingen, de zogenaamde constructen. Na deze training heb je je eigen constructensysteem onderzocht en weet je welke implicaties dit heeft voor de omgang met leerlingen, vooral die leerlingen die jij als pittig ervaart.

Wanneer

Iedere training bestaat uit drie bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Voor leraren en intern begeleiders

Door

Hanne Touw en Peter de Vries; Hogeschool Utrecht/Seminarium voor Orthopedagogiek

8. Trauma-sensitieve ondersteuning in het onderwijs

(Pijler 1: basiskwaliteit en pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies)

Wat

Een ernstig verkeersongeluk, plotseling overlijden van een gezinslid, mishandeling of heftige ervaringen in oorlogsgebied... Gemiddeld vier kinderen per klas zijn ooit geconfronteerd met een traumatische ervaring. Dit soort heftige ervaringen kunnen leiden tot probleemgedrag van kinderen en jongeren binnen en buiten de klas, wat de veiligheid in de klas en op school negatief kan beïnvloeden. Daar komt nog bij dat deze leerlingen zich soms onvoldoende ontwikkelen op didactisch gebied. Deze combinatie van gedrags- en leerproblemen kan heel ingewikkeld (en soms zelfs uitputtend en frustrerend) zijn voor de leerkrachten.

Deze training geeft je inzicht in de gedrags- en leerproblemen van getraumatiseerde kinderen en jongeren. In de training komen onder meer de volgende onderwerpen aan bod: herkennen van trauma, invloed van trauma op cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden, do's en dont's bij het creëren van basisveiligheid in de klas, handvatten om met getraumatiseerde kinderen om te gaan en de invulling van trauma-sensitief lesgeven in de praktijk. Het doel is niet je op te leiden tot hulpverlener, maar wél om je meer inzicht te geven in trauma en de gevolgen van traumatische ervaringen voor de ontwikkeling van leerlingen. Dit verbetert de interactie tussen jou en je leerlingen, wat weer een positieve uitwerking heeft op het leerklimaat en de veiligheid in de klas en op school, alsmede op de ontwikkeling van de leerlingen. Bovendien wordt in deze training aandacht gegeven aan het goed zorgen voor jezelf als leerkracht. Het werken met zo'n ingewikkelde doelgroep kan veel energie kosten, dus het is van groot belang ook goed voor jezelf te kunnen zorgen.

Hoe

In de Training wordt op een interactieve, ludieke en heldere manier (aan de hand van symbolen) uitleg gegeven over trauma, over de (geblokkeerde) processen in de hersenen bij traumatische ervaringen en de daaruit voortvloeiende symptomen, gedrag en mind-set van getraumatiseerde kinderen en jongeren. Daarnaast wordt uitgebreid tijd genomen voor de toepassing van deze nieuwe kennis in de praktijk: de invulling van trauma-sensitief lesgeven in de schoolklas.

Opbrengst

- Na deze training ben je bekend met de wijze waarop je trauma-sensitieve ondersteuning in het onderwijs kunt geven
- Je hebt inzicht in de werking van de hersenen bij deze leerlingen en de daaruit voortvloeiende symptomen
- Je hebt geleerd hoe je voor jezelf aandacht hebt als de situatie daarom vraagt

Wanneer

Iedere training bestaat uit vier bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Voor leraren en intern begeleiders

Door

Drs. Anne van den Ouwelant is internationaal trauma-expert met uitgebreide ervaring als psychotrauma-consultant, kunstzinnig therapeut en cultureel antropoloog.

9. Wat je maar beter wel kunt weten over (ouders en) passend onderwijs

(Pijler 1: Basiskwaliteit en pijler 2 preventieve en licht curatieve interventies)

Wat

In het eerste deel van deze lezing wordt stilgestaan bij veel voorkomende misverstanden rondom passend onderwijs, wordt ingegaan op de ethiek en de maatschappelijke, internationale en historische ontwikkelingen met betrekking tot passend onderwijs. Tot slot worden enkele wetenschappelijke inzichten met je gedeeld. In het tweede deel van de lezing maken we de verdiepingsslag over passend onderwijs en ouders. Bij passend onderwijs hoort immers passende ouderbetrokkenheid.

Hoe

Door een grondige inventarisatie te maken vanuit wetenschappelijke en internationale literatuur en deze te verbinden aan passend onderwijs in Nederland.

Door de vormen van ouderbetrokkenheid te toetsen aan onderzoek en praktijkervaringen weten we hoe we een effectieve samenwerking met elke ouder kunnen realiseren.

Opbrengst

- Je bent op de hoogte van de historische, ethische en maatschappelijke context waarin passend onderwijs zich ontwikkelt.
- Je bent op de hoogte hoe je 'morgen' efficiënt en effectief met elke ouder aan de slag kunt, want elke leerling heeft toch recht op een goede samenwerking tussen school en ouders?

Wanneer

De lezing vindt plaats op 13 november 2018.

Door

Peter de Vries (CPS) & Peter de Vries (Hogeschool Utrecht)

10. Lezing: Omgaan met gedrag – 'Een problematische hechting'

(Pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning)

Wat

De meeste leerkrachten kennen de basisbehoeften van kinderen: behoefte aan relatie, autonomie en competentie (Luc Stevens). Het is en blijft een mooie uitdaging om bij alle kinderen in deze behoefte optimaal te voorzien. Maar bij sommige kinderen is het bouwen aan een wederkerige relatie ingewikkeld en lijkt iets wat je hebt opgebouwd, gebouwd te zijn op los zand. Het kind weert af, of doet juist onaangenaam veel een beroep op je. Er is geen fundamenteel vertrouwen, geen bodem in zijn bestaan. Het voelt niet goed; is er sprake van hechtingsproblematiek? En zo ja, hoe herken ik het en wat doe ik dan? Kun je als leerkracht vertrouwen krijgen in de ontwikkeling van dit kind?

Hoe

Tijdens deze lezing wordt onder andere informatie gegeven over wat hechtingsproblematiek is en wanneer je spreekt van een hechtingsstoornis. Duidelijk wordt hoe je de signalen herkent en wat je er vervolgens mee kunt doen. Kun je een relatie opbouwen met deze kinderen? Wat kun je verwachten? Hoe creëer je een veilige omgeving waarin dit kind zich toch optimaal kan ontwikkelen? Mag je dit kind straffen, of moet je daar voorzichtig mee zijn? Hoe kan ik sociaal contact met andere kinderen bevorderen, of zal het nooit echt vriendschappen kunnen aangaan?

Opbrengst

- Je weet hoe je hechtingsproblematiek kunt herkennen en wat je er vervolgens mee kunt doen
- Je weet in welke onderwijs- leeromgeving deze leerling zich het beste thuis voelt
- Je kunt een optimale interactie bewerkstelligen tussen jou en de leerling en tussen de leerling en medeleerlingen

Wanneer

Gegevens over datum en tijdstip van de lezing zijn terug te vinden op het inschrijfformulier.

Voor

Leerkrachten en intern begeleiders

Door

Geja Visscher en Rian Vonhof; Donnerschool

11. Sensorische informatieverwerking

[Pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies en Extra ondersteuning]

Wat

Steeds vaker krijgen we in het onderwijs te maken met leerlingen die een “prikkelarme” omgeving nodig hebben. Maar ligt hierin wel de oplossing? Ieder mens reageert anders op prikkels uit zijn omgeving. Ieder mens heeft zijn eigen unieke sensorisch profiel. Wandel jij je stress eruit na een dag hard werken of neem je liever een warm bad? Maakt bewegen je alert of teken je tijdens de vergadering om te blijven focussen?

Ook leerlingen in de klas kiezen hun eigen manier om alert te kunnen zijn of zichzelf te kalmeren. Sommigen zoeken prikkels anderen zijn er juist gevoelig voor en vermijden liever.

Ontdek wat de leerlingen in jouw klas op zintuiglijk gebied nodig hebben en wat de invloed is van je eigen sensorisch profiel op je klas.

Hoe

Tijdens deze scholingsbijeenkomsten wordt onder andere informatie gegeven over wat sensorische informatieverwerking is. Welke zintuigen zijn er? Hoe kan je sensorisch gedrag herkennen? Wat is een sensorisch waardevolle omgeving? Waarom wiebelen sommige leerlingen graag en zijn anderen juist moeilijk te motiveren? Door kennis te nemen van de verschillende sensorische profielen leer je anders naar gedrag van leerlingen te kijken, dit gedrag te verklaren en je eigen handelen erop aan te passen. Door het in kaart brengen van je eigen sensorisch profiel en het bespreken van (eigen) casussen uit de praktijk wordt er gekeken naar gerichte interventies en wordt het theoretische gedeelte gekoppeld aan de praktijk.

Opbrengst

- Je neemt kennis van de verschillende zintuigen en van de verschillende zintuiglijke profielen.
- Je leert sensorische gedrag herkennen en je handelen hierop af te stemmen.
- Je leert aanpassingen maken in de onderwijs- leeromgeving om deze sensorisch waardevoller te maken.

Wanneer

Iedere training bestaat uit twee bijeenkomsten. De data en trainingstijden zijn terug te vinden op het inschrijfformulier

Voor

Voor leerkrachten, intern begeleiders en overig (ondersteunend) personeel.

Door

Claudia van Hout, fysiotherapeut en Hester Stam, logopedist